

۵ نسبت‌هایی مساوی $\frac{5}{7}$ بنویس که هر کدام دارای شرایط زیر باشند:

الف: صورت آن برابر ۴۵ باشد.

ب: مخرج آن برابر ۷۷ باشد.

سوالات ریاضی پیشرفته

۱ عددی برابر $\frac{5}{13}$ است. نسبت عدد بزرگ‌تر به عدد کوچک‌تر کدام است؟

- (۱) $\frac{2}{5}$ (۴) $\frac{5}{2}$ (۳) $\frac{5}{13}$ (۲) $\frac{2}{13}$ (۱)

۲ مربعی داریم که مساحت آن ۲۵۶ سانتی‌متر مربع است. نسبت محیط این مربع به ضلع آن چند است؟

- (۱) ۱۶ به ۶۴   (۲) ۴ به ۱   (۳) ۱ به ۴   (۴) ۱۶ به ۳

۳ نسبت یکان حاصل جمع رقم‌های ۸ و ۹ به ۶ به مجموع ارقام کوچک‌ترین عدد ۲ رقمی بدون تکرار ارقام، چند است؟

- (۱) ۳   (۲) ۴   (۳) ۵   (۴) ۶

۴ اگر تقسیم X بر Y مساوی $\frac{4}{5}$ و Y تقسیم بر Z مساوی $\frac{3}{10}$ باشد، X تقسیم بر Z برابر کدام است؟ (مسابقات ریاضی انگلستان)

- (۱) $\frac{6}{25}$ (۲) $\frac{8}{3}$ (۳) $\frac{7}{15}$ (۴) $\frac{25}{6}$ (۵) $\frac{3}{8}$

۵ پرش‌های کانگورو در زمان‌های یکسانی انجام می‌شود. اگر کانگورو در ۶ ثانیه ۴ پرش انجام دهد، در چه مدتی ۱۰ پرش انجام خواهد داد؟

(کانگورو)

- (۱) ۱۰ ثانیه   (۲) ۱۲ ثانیه   (۳) ۱۵ ثانیه   (۴) ۱۸ ثانیه   (۵) ۲۰ ثانیه

خودارزیابی

خیلی خوب   خوب   قابل قبول   نیاز به تلاش

توانایی تشخیص نسبت‌های مساوی و نامساوی

توانایی حل مسائل مرتبط با نسبت‌های مساوی

در جاهای خالی عدد مناسب بگذار.

الف: $\frac{12}{32} = \frac{3}{\square}$

ب: $\frac{26}{13} = \frac{\square}{1} = \square$

پ: $\frac{2}{60} = \frac{\square}{600}$

ت: $\frac{5}{12} = \frac{\square}{60}$

ث: $\frac{24}{42} = \frac{4}{\square}$

ج: $\frac{60}{15} = \frac{\square}{3} = \square$

الف: $\frac{63}{54} = \frac{\square}{88}$
 ب: $\frac{55}{88} = \frac{\square}{88}$

.....
 .....

ب: $\frac{48}{60} = \dots\dots\dots$

ت: $\frac{35}{28} = \dots\dots\dots$

نسبت‌های داده شده را تا حد امکان ساده کن.

تمرین

۱ نسبت‌های مساوی را پیدا کن و به هم وصل کن. (یک مورد اضافی است.)

- $\frac{4}{5}$ ⊕
- $\frac{40}{88}$ ⊕
- ۳ ⊕
- $\frac{106}{209}$ ⊕

- $\frac{5}{11}$ ⊕
- $\frac{18}{6}$ ⊕
- $\frac{212}{418}$ ⊕

۲ درستی و نادرستی هر عبارت را مشخص کن.

الف: کسر مساوی $\frac{7}{6}$ همان $\frac{28}{24}$ است.

ب: نسبت ۱۸ به ۹۰ همان $\frac{90}{18}$ است.

پ: $\frac{6}{8} = \frac{12}{4}$

۳ در جای خالی عدد مناسب بگذار.

الف: نسبت ۳ به ۵ برابر نسبت ۳۳۰ به ..... است.

ب: ساده شده‌ی نسبت $\frac{16}{64}$ برابر ..... به ..... است.

پ: نسبت ۶ به ..... برابر ۳۶ به ۴۸ است.

۴ در یک کلاس ۳۰ نفری به ۵ نفر و در کلاس دیگر که ۳۶ دانش آموز دارد به ۶ نفر جایزه داده شده است. آیا نسبت جایزه به تعداد دانش آموزان در دو کلاس برابر است؟ چرا؟

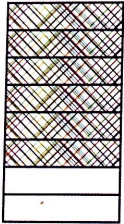

بخوان و بیاموز

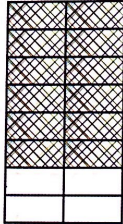
نسبت‌های مساوی

اگر صورت و مخرج یک نسبت را در یک عدد ضرب و یا تقسیم کنیم، نسبتی مساوی با همان نسبت به دست می‌آید.

مثال: در هر یک از شکل‌های (الف) و (ب) نسبت مساحت قسمت رنگ شده به مساحت کل شکل را تعیین و در صورت امکان نسبت‌ها را ساده می‌کنیم.

(الف)

(ب)

پاسخ:

(الف) مساحت قسمت رنگ شده به کل شکل ۶ به ۸ یا $\frac{6}{8}$ است.

$$\frac{6 \div 2}{8 \div 2} = \frac{3}{4}$$

(ب) مساحت قسمت رنگ شده به کل شکل ۱۰ به ۱۲ یا $\frac{10}{12}$ است.

$$\frac{10 \div 2}{12 \div 2} = \frac{5}{6}$$

می‌بینیم نسبت قسمت رنگی به کل شکل در هر دو شکل برابر است، یعنی $\frac{6}{8} = \frac{10}{12}$

فعالیت کلاسی

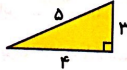
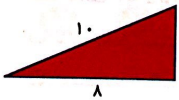
با توجه به شکل نسبت‌های مساوی بنویس.

۱

با توجه به اندازه‌های ضلع‌های دو مثلث داده شده:

۲

الف: نسبت بزرگ‌ترین ضلع‌های مثلث بزرگ به کوچک را تعیین کن.

ب: نسبت کوچک‌ترین ضلع‌های مثلث بزرگ به کوچک را تعیین کن.

پ: این نسبت‌ها را ساده کرده و با هم مقایسه کن.